

بە بۇنەي يىست و چوارەمىن سالىداي دەرچوونى گۆڧارى (پامان) ھەو

ئەم گۆڧارە سەنگىنە زۆر بايەخ بە قەلەمە فەرامۆش كراوھەكان دەدات

محەمدە دارىياس
(كۆيە)

لەو شىۋازە كلاسسىكىيە، پەرە لە بابەتى مېژوو، جوگرافىيا، سىياسەت، ھونەر، خەبات، يادەھەرى، كۆمەلەيەتى، ئايىنى، سەربوردە... تاد كە ئەمەش گۆر و تىنىكى زۆر بە بابەتەكە دەدات و خويئەر بۇ لاي خۆي رادەكىشىچ كە بىچ پسانەو و بىچ ماندوويون بەردەوام يىت بۇ تەواوكردى ئاخوتنەكە. لىرەدا دەبىنم كە پۇژنامەنوس چۆن پۇدەچىتە ناخى كەسەكە و لە قولايى دل و دەروونى، پرسىيارەكان دەرووژىنى و كابرە لە خەوى غەفلەتى دەيان سالەي ژيانىدا بە ئاگا دىنئىتەو.

ئەوھى لىرەدا زياتر سەرنجى من لەم گۆڧارەدا رادەكىشىچ، ھەندى خەسلەتى تايىبەت و گىرنگ ھەن وەك: بايەخدان بە مەسەلەي تايىبەتى و پۇشنىبىرى بەرەو ئاراستەي كوردايەتى و بوژانەوھى ھەستى نەتەوايەتى و نىشتەمانى و بەرجەستەكردى خەباتى سەختى دەيان سالەي گەلەكەمان، ھەروھە بەسەركردنەو و پاكىشانى قەلەمى ئافرەتان كە ئەمە بە كارىكى گىرنگى پۇژنامەوانى دەزانم، چونكە تا ئىستا ئەم جۆرە خزمەتكردنە لەناو پۇژنامە و گۆڧارەكان كەم و ئىنەيە و سنووردارە و بۇشايى لەناو ئەدەبەكەماندا دروست كىردو، بۇيە سەرسامم بە گۆڧارە خۆشەويستەكەي (پامان) كە ئەم ئەركانەي لە خۇ گرتووە و بە كارىكى ئەدەبى پىرۆزى دەزانم، دواي دەست خۆشى و پىرۆزىيى، ھىواي سەركەوتن و بەردەوامى بۇ ئەم ستافە خۆشەويستەي (پامان) دەخووزم كە بەم شەوق و پووناكىيەو، زياتر پەرە بە دەولەمەندكردى بزاقى پۇشنىبىرى و كىتەبخانەي كوردى دەدات.

گۆڧارى پامان ئەو درەختەيە كە (۲۴) سالە بە بەردەوامى بەر دەدات و (۲۷۴) لقى پىر بەرى دەركردو. ئاشكرايە لە كوردستان چەندان گۆڧارى جۇراوجۆرى مانگانە و ھەرزانە دەردەچىن، لەناو ھەموواندا دەتوانم ناوي گۆڧارى (پامان) بنىم دايكى ھەموو گۆڧارەكان، لەبەر گىرنگى و چىرپىرى ناوەرۆك و قەبارە و جوانىي دىزايىن و زمانە پوخت و پاراۋەكەي، ھەروھە كە چەندان جۆرە بابەتى بە ھىز و بە پىزى لە خۇ گرتووە وەك: پەخنە، لىكۆلەنەو، فەلسەفە، ھىز، شىعەر، ھەرگىران، ھەقەيەقىن، مېژوو، زمانەوانى، ھونەر... تاد، ئەوھش كارىكى واي كىردو و خويئەرىكى زۆر لە خۆي كۆبكاتەو، بە تايىبەتى لە پۇژھەلاتى كوردستان، ئەوھى شايانى تىپرامانە دەبىنم ئەم گۆڧارە بە بەردەوامى لە سات و كاتى خۆي دەردەچىت بە بىچ دواكەوتن لەگەل ئەو ھەموو بارودۇخە ئالەبارەي كە پۇژگار بە كۆمەلەك كۆسپ و تەگەرە و زۆر جۆرە تەنگىزى سەختەو كە تەنگى بە ژيان و كۆمەلە ھەلچىنەو.

لە لايەكى ترەو سەير دەكەم ئەم گۆڧارە سەنگىنە زۆر بايەخ بە قەلەمە فەرامۆش كراوھەكان دەدات كە چەندان سالە پەراوئىز خراون و كەوتوونەتە دەلاقەي بىكەسى و بىمرادىيەو، بەلام ئەو گۆڧارە زۆر جوان دەگەرئى و دەياندۇزىتەو و تۆز و خۇليان لەسەر دەتەكىنى و دووبارە بە خەلك و خويئەريان ئاشنا دەكاتەو، خاۋەنەكانيان بەسەر دەكاتەو و گۆلى خەلات و پىزلىنئان لە بەرۆك دەدا و پىچ دەبەخشى، جارى تەوھرى چاوپىكەوتنەكان، واتە ھەقەيەقىن لەگەل كەسانى ھونەرمەند و شاعىر و ئەدىب و دەرھىنەر و رووناكبىر بە ستايلى تازەگەرى دور